

สรุปผลการประชุมคณะทำงานเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ  
ของอาเซียน (Working Committee on Financial Services Liberalization under the ASEAN  
Framework Agreement on Services: WC-FSL) ครั้งที่ ๔๐  
เมื่อวันที่ ๑๐-๑๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๑. ความคืบหน้าการดำเนินการในกรอบการรวมกลุ่มสาขาประกันภัย (Insurance  
Integration) และการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ในสาขาประกันภัยของอาเซียน

๑.๑ ที่ประชุมได้เห็นชอบร่างกรอบการดำเนินการและแผนการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยของ  
อาเซียนที่ได้รับการปรับปรุงตามความเห็นของที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๙ โดยจะเร่งการเปิดเสรีในสาขาย่อย  
ที่ช่วยสนับสนุนการค้าระหว่างกัน (Trade Facilitation) อาทิ ประกันภัยทางทะเล ประกันภัยอากาศยาน และ  
การขนส่งสินค้า (Marine, Aviation and Transportation of goods: MAT) นอกจากนี้ประธานฯ ขอให้แต่ละ  
ประเทศสมาชิกเสนอสาขาย่อยประกันภัยอื่นที่สามารถเร่งการเปิดเสรีได้ภายในปี ๒๕๕๘ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมาย  
การเปิดเสรีสาขาประกันภัยของอาเซียน ซึ่งผู้แทนไทยได้เสนอสาขาย่อยประกันภัยยานยนต์ เนื่องจากจะช่วย  
สนับสนุนการเชื่อมโยงระบบคมนาคมตามนโยบาย ASEAN Linkages ของผู้นำอาเซียน

ในการนี้ ประธานฯ ได้มอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนเตรียมคำจำกัดความและ  
ขอบเขตของ Marine, Aviation and Transportation of goods (MAT) มาเสนอต่อที่ประชุมในครั้งต่อไปเพื่อให้  
เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และได้ขอให้ติดตามความคืบหน้าแผนการจัดทำ Blue Card Scheme ภายใต้พิธีสารฉบับที่  
๕ ว่าด้วยโครงการประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับของอาเซียนซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกรอบการประชุม  
ASEAN Council of Bureau (CoB) เพื่อพิจารณาว่า WC-FSL จะสามารถให้ความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่ม  
สาขาประกันภัยในมิติอื่นนอกเหนือไปจากการเปิดเสรีได้อย่างไรบ้าง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง  
WC-FSL กับกรอบคณะทำงานด้านการประกันภัยอื่นๆ ที่มีอยู่ด้วย

๑.๒ สำหรับประเด็นการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ในสาขาประกันภัย  
ในกลุ่มประเทศอาเซียนใหม่ (CLMV) นั้น ผู้แทน สปป. ลาว ในฐานะประเทศผู้ประสานงานในกลุ่ม Non-Banking  
Sector ได้ขอความร่วมมือจากสมาชิกในการกรอกข้อมูลลงใน Template for Capacity Building ส่งกลับมายัง  
สปป. ลาว เพื่อรวบรวมภายในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗ นี้ เพื่อให้ทันเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการด้านการ  
เสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียน (Steering Committee on Capacity Building: SCCB) ในวันที่ ๒๐  
มีนาคม ๒๕๕๗

นอกจากนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนยังได้แจ้งที่ประชุมฯ ว่ามีความเป็นไปได้ที่องค์กร  
ความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (German International Cooperation: GIZ) จะให้ทุนสนับสนุน  
โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถในสาขาการเงินของอาเซียนเป็นจำนวนเงินประมาณ ๕ ล้านยูโร โดยมีเงื่อนไข  
ว่าจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญชาวเยอรมันเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการด้วย ในการนี้ ที่ประชุมเห็นว่า  
อาเซียนควรจัดทำแผนการใช้เงินทุนดังกล่าวในการดำเนินการเสริมสร้างขีดความสามารถในสาขาประกันภัย  
ระยะเวลา ๓ ปี เสนอต่อ GIZ โดยเน้นเรื่องการเปิดเสรีสาขาประกันภัย และเรื่องกฎระเบียบและการกำกับดูแล  
สาขาประกันภัย และขอให้ประเทศสมาชิกเสนอความเห็นเพิ่มเติมไปยังสำนักเลขาธิการอาเซียน พร้อมทั้ง  
มอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนดำเนินการร่างแผนดังกล่าวและเวียนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาก่อน  
ส่งให้ GIZ ต่อไป

## ๒. ความคืบหน้าในการจัดทำพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน รอบที่ ๖

๒.๑ ร่างพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน รอบที่ ๖ ที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๙ และได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดและถ้อยคำทางกฎหมายแล้ว ในการประชุมครั้งนี้ ผู้แทนอินโดนีเซียแจ้งความประสงค์ขอเปลี่ยนแปลงท่าที โดยยังไม่เห็นชอบในส่วนของถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับกรอบการรวมตัวภาคการธนาคารของอาเซียน (ASEAN Banking Integration Framework: ABIF) ในร่างพิธีสารฯ ทั้งหมด ซึ่งทำให้สถานะของร่างพิธีสารดังกล่าวยังไม่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๔๐ อย่างสมบูรณ์

๒.๒ สำนักเลขาธิการอาเซียนอยู่ระหว่างการรวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดและถ้อยคำทางกฎหมายของตารางข้อผูกพันเฉพาะการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน (Schedule of Specific Commitments: SOCs) รอบที่ ๖ ที่ได้รับจากประเทศสมาชิก โดยมีประเทศที่ยื่น SOCs แล้ว ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม สปป. ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ไทย และเวียดนาม นอกจากนี้ ผู้แทนอินโดนีเซียยังแจ้งว่ามีความเป็นไปได้ที่จะยื่น SOCs โดยไม่มีการเปิดเสรีเพิ่มเติม ทั้งนี้ จะขอยืนยันรายละเอียดดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งภายในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ซึ่งในประเด็นนี้ ที่ประชุมฯ มีความเห็นร่วมกันว่าอาจขัดกับเจตนารมณ์ของ AEC Blueprint ที่ต้องการให้มีความคืบหน้าในการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินจากการเจรจา ในแต่ละรอบ จึงเห็นพ้องกันให้นำประเด็นดังกล่าวรายงานต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance and Central Bank Deputies' Meeting: AFDM) พร้อมเหตุผลของประเทศอินโดนีเซียที่ไม่สามารถเปิดเสรีฯ เพิ่มเติมได้ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers Meeting: AFMM) ต่อไป โดยให้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นอีกในอนาคต

๒.๓ ในส่วนของการเตรียมการลงนามในร่างพิธีสารฯ ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการภายในเพื่อให้สามารถลงนามได้ในการประชุม AFMM วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม บรูไนดารุสซาลาม ฟิลิปปินส์ และไทย แจ้งต่อที่ประชุมว่าอาจไม่สามารถดำเนินการได้เสร็จสิ้นทันการประชุม AFMM ที่จะถึงนี้ ซึ่งผู้แทนกระทรวงการคลังได้แสดงความเห็นว่า เนื่องจากร่างพิธีสารฯ ยังไม่ได้ข้อยุติจากประเทศสมาชิก ส่งผลให้ระยะเวลาดำเนินการภายในของทุกประเทศมีจำกัดและไม่สามารถลงนามในการประชุม AFMM ที่จะถึงนี้ได้ นอกจากนี้ยังได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบถึงสถานการณ์ทางการเมืองและข้อจำกัดด้านกระบวนการปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่อาจส่งผลให้ไทยไม่สามารถร่วมลงนามได้ในการประชุม AFMM ในต้นเดือนเมษายน ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ได้ขอให้ที่ประชุมฯ พิจารณาแนวทางการออกแถลงการณ์สำหรับ AFMM เพื่อแสดงถึงความสำเร็จของเจรจารอบที่ ๖ และเปิดการเจรจารอบที่ ๗ ซึ่งประธานฯ ได้เสนอทางออกสำหรับกรณีประเทศสมาชิกไม่สามารถลงนามได้เบื้องต้นโดยเลื่อนกำหนดการลงนามมาเป็นวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าธนาคารกลางอาเซียน+๓ หรือวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ในช่วงการสัมมนานักลงทุนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ทั้งนี้ ขอให้ประเทศสมาชิกแจ้งให้สำนักเลขาธิการอาเซียนทราบถึงความคืบหน้าล่าสุดในการดำเนินการของแต่ละประเทศเพื่อหาทางออกที่เหมาะสมต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้หารือและเห็นชอบในเบื้องต้นถึงประเด็นต่างๆ ที่ผู้แทน WC-FSL จะนำไปรายงานต่อที่ประชุม AFMM ตามขั้นตอน ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จะดำเนินการร่างเนื้อหาและเวียนให้ประเทศสมาชิกเพื่อความเห็นภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ นี้

### **๓. ร่างแนวทางและหลักการในการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งประธานร่วม WC-FSL และ การสืบทอดตำแหน่ง**

ที่ประชุมฯ ได้ข้อสรุปถึงร่างแนวทางและหลักการในการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งประธานร่วมของ WC-FSL และการสืบทอดตำแหน่ง ดังนี้

๓.๑ ให้ใช้รูปแบบประธานร่วม

๓.๒ การหมุนเวียนตำแหน่ง (Rotation) ให้ใช้การแบ่งเป็นกลุ่มประเทศ ASEAN-๕ และกลุ่มประเทศ BCLMV ผสมกับรูปแบบการเวียนตามตัวอักษร

๓.๓ ระยะเวลาการครองตำแหน่ง (Tenure) ๒ ปี

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้เปลี่ยนรอบการเจรจา จากเดิมทุก ๓ ปี มาเป็น ๒ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการรับตำแหน่งประธานร่วมของ WC-FSL เพื่อประโยชน์ของการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินในภาพรวม นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ มีมติให้มีการแบ่งความรับผิดชอบในงานเฉพาะกิจในกลุ่มประเทศสมาชิกเพื่อแบ่งเบาภาระงานของผู้ดำรงตำแหน่งประธาน

### **๔. การดำเนินการทบทวนร่างภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน**

ที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันพิจารณาความผูกพันและถ้อยคำที่ใช้ในข้อบทต่างๆ ของร่างภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงิน ต่อเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านๆ มา โดยมีความคืบหน้าเพิ่มเติมใน Article I (Scope and Definition) Article II (Definitions) และ Article III (New Financial Services) ทั้งนี้ ประธานฯ ได้ย้ำว่า WC-FSL ควรหาข้อสรุปให้ได้ภายในเดือนเมษายน ๒๕๕๘ เพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาที่คณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน (Coordinating Committee on Services: CCS) กำหนดจะสรุปผลการจัดทำร่างข้อบทความตกลงว่าด้วยการค้าบริการอาเซียน (ASEAN Trade in Services Agreement: ATISA) นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้ยืนยันตามมติเดิมที่ให้ยกร่างบทบัญญัติว่าด้วยการค้าบริการด้านการเงินของอาเซียน ในลักษณะ stand-alone-chapter แทนภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงินเดิม

### **๕. ความคืบหน้าในการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership: AJCEP) และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)**

สืบเนื่องจากมติที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๙ ให้หยุดการพิจารณาข้อบท Article IV (Domestic Regulation) ของความตกลงการค้าบริการด้านการเงินภายใต้ AJCEP ไว้ชั่วคราวเพื่อรอผลการหารือของกรอบความร่วมมือด้านการลงทุนในข้อบทเดียวกันนั้น มาเลเซียในฐานะประเทศผู้ประสานงานการเจรจา AJCEP แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่าญี่ปุ่นได้ขอให้ฝ่ายอาเซียนพิจารณาทำที่ต่อข้อบท Temporary Safeguards Measures ของความตกลงด้านการลงทุนอีกครั้ง โดยเฉพาะในประเด็น National Treatment ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าการเจรจาข้อบทดังกล่าวไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของ WC-FSL โดยตรง แต่ข้อบทดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับข้อบท Domestic Regulations ภายใต้ความตกลงด้านการค้าบริการด้านการเงิน ที่ประชุมฯ จึงเห็นพ้องกันให้ใช้ความตกลงอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ เป็นบรรทัดฐานในประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้ ประธานฯ ขอให้แต่ละประเทศสมาชิกแจ้งท่าทีข้างต้นของ WC-FSL ให้ผู้แทนเจรจาความตกลงด้านการลงทุนของตนทราบด้วย

สำหรับการประชุม RCEP นั้น ที่ประชุมคณะกรรมการด้านการค้าบริการภายใต้ RCEP เมื่อวันที่ ๕-๖ มีนาคม ๒๕๕๗ มีมติให้ความตกลงการค้าบริการด้านการเงินภายใต้ RCEP ที่จะเริ่มขึ้นในอนาคต

อยู่ในรูปแบบภาคผนวก (Annex) หรือบท (Chapter) แยกจากความตกลงการค้าบริการหลัก ในการนี้ ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้มีท่าทีการเจรจาทบัญญัติด้านการค้าบริการด้านการเงินสำหรับการเจรจากรอบ RCEP ในรูปแบบภาคผนวกไปก่อนจนกว่าร่างข้อบพว่าด้วยบริการด้านการเงินของอาเซียนจะมีข้อยุติ

## ๖. การประชุมครั้งต่อไป

ที่ประชุมได้กำหนดเบื้องต้นให้การประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๔๑ มีขึ้น ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ โดยมีผู้แทนไทย ผู้แทนฟิลิปปินส์ และผู้แทนอินโดนีเซียแจ้งความจำนงเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม อย่างไรก็ตาม ประธานคนใหม่ (ฟิลิปปินส์) จะประสานงานในภายหลังเพื่อหาข้อสรุปต่อไป